

**Szkoła Podstawowa im. Unii Europejskiej
w Boronowie**

Wewnątrzszkolny Plan Doradztwa Zawodowego

Wewnątrzszkolny Plan Doradztwa Zawodowego

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia. Również- ramowe statuty szkół ponadgimnazjalnych nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu” .

Wewnątrzszkolny system doradztwa oraz zatrudniony w szkole doradca zawodowy koordynujący jego działanie, stwarzają uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej ,poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zasad rządzących rynkiem pracy, uzyskania informacji o lokalnym rynku pracy, zaplanowania własnej kariery zawodowej. Stworzenie Wewnątrzszkolnego Planu Doradztwa Zawodowego, w ramach którego wychowawca, doradca zawodowy oraz psycholog pomagają uczniom w samopoznaniu własnych predyspozycji zawodowych osobowości, potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, możliwości, w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy i ułatwienia startu zawodowego, to cel którego realizacja niesie wiele korzyści. Uczeń i jego rodzic nie są osamotnieni w rozwiązywaniu problemów edukacyjno- zawodowych.

Działanie WPDZ

Wewnątrzszkolny plan doradztwa zawodowego zakłada, że:

- _ wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencje decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- _ na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne oraz wpływ środowiska ucznia,
- _ preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.

WPDZ ma charakter planowych działań koordynowanych.

Cele Wewnątrzszkolnego Planu Doradztwa Zawodowego

Wewnątrzszkolny plan doradztwa pozwala realizować następujące cele:

Kształtowanie postaw i zachowań uczniów:

- _ przygotowanie do samodzielnego i aktywnego kształtowania swojej drogi zawodowej,
- _ rozwój umiejętności rozpoznawania możliwości osobistych , ich wykorzystywania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- _ kształcenie nawyków planowania przyszłości i konsekwentnego dążenia do realizacji wytyczonego sobie celu,
- _ kształtowanie otwartej postawy na wiedzę i prezentowania swojej osobowości,
- _ kreowanie postaw aktywnych, przezwyciężania bierności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresowych,

Kształtowanie umiejętności uczniów:

- _ planowania własnej przyszłości zawodowej,
- _ organizowania działań swoich i zespołu (praca grupowa),
- _ przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową,
- _ poszukiwania pracy,
- _ prezentowania się na rynku pracy,
- _ nawiązywania kontaktów z pracodawcą (osobistych, telefonicznych, listy, kontakty przez Internet itp.),

Rozbudzenie wiedzy uczniów:

- _ poznanie "świata zawodów" (m.in. zadań i czynności, środowiska pracy, przeciwwskazań i wymagań do zawodu),
- _ poznanie potencjalnych ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
- _ poznanie podstaw prawa pracy,

Wewnątrzszkolny plan doradztwa umożliwia uczniom:

- _ przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy
- _ dynamiczne i elastyczne dopasowanie ludzi do zawodów - co zapewni niższe koszty społeczne dzięki:
 - zmniejszonej konieczności przekwalifikowań,
 - większej liczbie sukcesów w zawodzie,
 - większej efektywności w pracy,
 - zwiększenie świadomości uczniów przy wyborze dzięki temu- uniknięcie części chorób zawodowych,

- mniejszej ilości bezrobotnych "z wyboru",
- _ dopasowanie kompetencji zasobów ludzkich do potrzeb rynku pracy,
- _ wzrost mobilności zawodowej absolwentów,
- _ wyrównywanie szans na rynku pracy,
- _ właściwe ukierunkowanie i wsparcie samozatrudnienia
- _ systemowe nawiązanie lokalnego dialogu pomiędzy pracodawcami,
- _ zapewnienie bardziej kompleksowego rozwiązania problemów z młodzieżą należącą do tzw. kategorii szczególnego ryzyka w tym zagrożonych marginalizacją społeczną

WPDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- _ poznawanie siebie
- _ autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki realizowanego profilu zawodowego
- _ poznawanie zawodów
- _ analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym i krajowym rynku pracy
- _ indywidualną pracę z uczniami, którzy mogą mieć problemy z wyborem szkoły i zawodu
- _ udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej
- _ pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego
- _ konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów
- _ pomoc w poszerzaniu wiedzy ogólnej i budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego
- _ określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem kształcenia
- _ wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie poza oświatowym
- _ poruszanie się na rynku pracy /poszukiwanie i utrzymywanie pracy oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, mobilność zawodowa, ograniczenia zdrowotne, zmiana zawodu
- _ udzielanie informacji dotyczącej wpływu rynku pracy na planowanie kariery, obejmujące: zapotrzebowanie na pracowników w różnych branżach w ostatnich latach, cechy dobrego pracownika oczekiwane przez pracodawców
- _ kształtowanie umiejętności świadomego wyboru i poszukiwania pracy
- _ kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego

i kontynuacji nauki w szkołach wyższych, szkołach policealnych lub w systemie kształcenia ustawicznego.

WPDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- _ prezentacje założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów
- _ zajęcia z psychologiem służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci
- _ włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły
- _ przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach /ponadgimnazjalnego, wyższego/
- _ indywidualne spotkania z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
- _ gromadzenie, systematyczną aktualizację i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

WPDZ w ramach pracy z nauczycielami /Rada Pedagogiczna obejmuje:

- _ utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły
- _ określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu wychowawczego szkoły
- _ określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w placówce
- _ realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika, zawartych w programie wychowawczym szkoły

WPDZ ramach pracy ze środowiskiem lokalnym obejmuje :

- _ tworzenie sieci lokalnego partnerstwa na rzecz rynku pracy i doradztwa zawodowego,
- _ podejmowanie współpracy z instytucjami rynku pracy;
- _ inicjowanie i współorganizowanie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w planowaniu kariery;

Adresaci działań w ramach WPDZ

Adresatami działań w ramach funkcjonowania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa są:

- _ uczniowie,
- _ rodzice,
- _ nauczyciele /rada pedagogiczna/

WPDZ opiera się na współpracy :

a)rodzicami

b)osobami i instytucjami :samorządem lokalnym, Organem Prowadzącym, Ośrodkiem GOPS, lokalnymi Stowarzyszeniami, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, lokalnym Urzędem Pracy, MCIZ, pielęgniarką szkolną, psychologiem szkolnym, Samorządem szkolnym ,ośrodkami kształcenia i doskonalenia nauczycieli

Metody pracy z uczniami:

a)indywidualna

b)grupowa

Formy adresowane do uczniów:

_ rozmowy indywidualne z uczniem

_ badania /diagnoza/ zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole,

_ zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej,

_ zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określeniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową,

_ zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,

_ zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych /CV, list motywacyjny/,

_ zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji i rozmowy wstępnej /kwalifikacyjnej/ z pracodawcami,

_ zajęcia warsztatowe służące promowaniu samozatrudnienia,

_ zajęcia warsztatowe służące zapoznaniu z obowiązującym prawem pracy i prawem administracyjno-gospodarczym,

_ gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych, dostępu do Internetu

_ spotkania z przedstawicielami różnych zawodów /zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w placówce

_ spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców

_ organizowanie dni uczniowskiej przedsiębiorczości /promowanie zainteresowań, umiejętności, twórczej postawy uczniów/,

_ uczestnictwo uczniów w dniach otwartych szkoły

- _ uczestnictwo uczniów gimnazjum w targach edukacyjnych,
- _ organizowanie uczniowskiego wolontariatu,
- _ tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły,
- _ stworzenie wspólnie z nauczycielami szkolnego serwisu internetowego poświęconego zagadnieniom planowania kariery i pracy zawodowej
- _ wycieczki zawodoznawcze
- _ koła zainteresowań

Formy adresowane do rodziców:

- _ tworzenie możliwości indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym na terenie szkoły,
- _ gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych szkół ponadgimnazjalnych, także z dostępem do Internetu
- _ rola rodziców w podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowych – doradcy PPP , psycholog

Formy adresowane do nauczycieli /rad pedagogicznych/:

- _ szkolenia służące promowaniu znaczenia działań z zakresu doradztwa zawodowego i planowania kariery zawodowej w szkolnictwie,
- _ warsztaty służące doskonaleniu umiejętności doradczych,
- _ tworzenie warunków do wymiany doświadczeń i dzielenia się wiedzą,
- _ śledzenie losów zawodowych absolwentów,

Formy adresowane do środowiska lokalnego i lokalnego samorządu oraz osób i instytucji:

- _ spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawcami (praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek i zatrudnienia/,
- _ wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu pomoc młodzieży w wejściu na rynek pracy
- _ współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy /urzędy pracy, centra informacji/,
- _ inicjowanie oraz uczestnictwo w lokalnych badaniach dotyczących np. „oczekiwań pracodawców wobec absolwentów”, „rynku pracy w oczach absolwenta”, „szans i możliwości planowania własnego rozwoju zawodowego”, „badanie lokalnego rynku pracy”

Działania doradcze w klasach gimnazjalnych, w ramach WPDZ, realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych, np. podstaw przedsiębiorczości,

- zastępstw na lekcjach przedmiotowych,
- zajęć pozalekcyjnych (warsztaty),
- wycieczek zawodoznawczych,
- impres o charakterze zawodoznawczym,
- różnych dodatkowych przedsięwzięć wg potrzeb

W klasach VII-VIII zgodnie z założeniami nowej reformy. Ramowe plany nauczania zawierają godziny na realizację zajęć edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII szkoły podstawowej w wymiarze po 10 godzin minimum w każdej klasie.